

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus (Bibelen 2020):

Jesus sagde: "Hør nu her. I skal gøre det, Gud vil have, og det skal være med et overskud, der langt overgår de skriftkloge og farisæernes. Ellers kommer I ikke ind i hans kongerige. I ved, hvad der står i den lov, som Gud gav Moses: 'Du må ikke slå ihjel' og 'den, der slår ihjel, skal dømmes ved den lokale domstol'. Men jeg siger jer: Den, der bliver vred på en fra byen, skal dømmes ved den lokale domstol. Hvis nogen kalder en anden for et fjols, vil han være skyldig over for den øverste domstol. Og hvis nogen kalder andre for idioter, skal han straffes med helvedes ild. Hvis du en dag er på vej til templet med en offergave og kommer i tanke om, at en, du kender, er vred på dig, så lad din gave ligge ved alteret. Gå i stedet straks hen og bliv forsonet med ham. Så kan du komme og give din offergave bagefter. Er du på vej til en retssag, så sørg for, at du bliver gode venner med din modpart på vejen derhen. Ellers risikerer du, at han udleverer dig til dommeren, der vil give betjenten ordre til at kaste dig i fængsel. Og jeg kan godt sige dig: "Du kommer ikke ud, før du har betalt hver en øre af gælden."

Dagens tekst handler om vrede. Det handler om, at vi skal forsones os med dem, vi er blevet uvenner med, dem vi er blevet vrede på. Det handler om hverdagslivet og vores forhold til hinanden som medmennesker.

Årsagen til vreden begynder rigtig ofte i vores måde at tale til og om hinanden på. Ord kan ødelægge og nedgøre, og ord kan skabe forsoning og fred. Så enkelt er det. Paradoksalt nok er det samtidig ret svært. Man siger jo også: "Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med". Det gælder både, når man er glad, og når man er vred. Og nogle gange vil man ønske, at man kunne tage det sagte tilbage. Ingen ord kan også være et problem – når samtalen stopper, fordi der ikke er vilje til dialog.

Jesus tager for givet, at vreden findes – han taler om at blive vred og om at blive gode venner. Han ved godt, at mennesker kan vise store følelser – han bliver selv vred på kræmmerne på tempelpladsen og jager dem væk med en pisk! Apostlen Paulus kan også blive meget vred – han er ikke hævet over at bruge skældsord, da han skriver sit brev til galaterne og direkte forbander sine modstandere.

Vi må altså godt må blive vrede og være de uperfekte mennesker, vi er. Vi må godt vise følelser. Jesus' budskab handler om, hvad vi så skal gøre, når vi er blevet vrede på hinanden. Hvordan kommer vi videre fra vreden?

Han siger det meget klart: "Hvis du en dag er på vej til templet med en offergave og kommer i tanke om, at en, du kender, er vred på dig, så lad din gave ligge ved alteret. Gå i stedet straks hen og bliv forsonet med ham. Så kan du komme og give din offergave bagefter." Her skal vi forstå, at på Jesu tid var der ikke noget, der var vigtigere end at komme i templet med sin offergave.

Men det kan altså ikke vente til senere, for det har første prioritet, at man bliver venner igen. Det er vigtigere end at gå i templet med sin offergave. Ikke noget med at udsætte det, fordi "jeg skal lige..." først. Nej, det er med det samme, straks, uden tøven!

I 1970'erne voksede jeg op i en kernefamilie med far, mor og to brødre. Jeg var lillesøster og havde temperament – det blev tit tilskrevet mit røde hår – og jeg blev jævnligt uvenner med mine brødre – og jeg blev vred og hidsig – for de var helt sikkert urimelige overfor mig. Jeg kan egentlig ikke huske, hvad vi blev uvenner over, men søskende driller jo hinanden. Når vi var uvenner, gik vi til min mor, som så skulle sige hvem af os, der havde ret eller var urimelig. Det var hun nu aldrig meget for, fordi hun ikke vidste, hvad der var sket. Sandsynligvis havde vi drillet hinanden og var lige gode om det. Derfor var hendes holdning, at vi selv skulle blive gode venner igen.

Jeg kan tydeligt huske, at hver gang vi havde været uenige, og jeg var blevet vred, sagde min mor helt roligt: "*Du må selv blive god igen*". Det vidste jeg ikke rigtig, hvordan jeg skulle blive, så min reaktion var som regel, at jeg trampede ovenpå, hvor klaveret stod, og så spillede jeg på klaver, indtil jeg var blevet god igen. Jeg kan godt afsløre, at jeg blev ret god til at spille på klaver.

Den tid, det tog at blive god igen, husker jeg som meget lang, og fremfor alt meget, meget kedelig. Og forvirrende - for hvordan kan man mærke, at man er blevet god igen? Det var min egen opgave at blive god igen, og jo længere tid det tog, jo mere kedeligt var det. Når jeg var blevet god igen, gik jeg ned til min mor og brødre, og så talte vi ikke mere om det. Det var 7-årige Charlottes måde at håndtere vrede på. Jeg lærte faktisk at blive god igen på den måde - og jeg lærte også efterhånden at tøjle min vrede.

Men jeg har også erfaret, at det er en livslang læring – og jeg kan stadig falde i grøften - og det føles slet ikke godt at blive vred! Jeg bliver altid forskrækket over min vrede, og fortryder med det samme!

Men hvad kan så gøre mig vred i dag? Jeg bliver vred, når mennesker omkring mig ikke opfører sig ordentligt, og især når det går ud over andre, eller når jeg selv eller andre bliver behandlet uretfærdigt. Jeg har jo så lært at tøjle min vrede, så det sker heldigvis meget sjældent, at jeg bliver vred.

Jesus' budskab til mig er, at jeg STRAKS skal forsones mig med dem, jeg er blevet vred på. Min måde at håndtere det på er at opsøge den person, som har gjort mig vred – helst personligt, hvis det er muligt - for min erfaring siger mig, at det kun bliver værre, hvis man begynder at skrive mails til hinanden og stopper med at tale sammen. Så graver man grøfterne endnu dybere.

Jeg oplever, at den tid vi lever i, desværre understøtter vreden mere end forsoningen. Det er en kedelig tendens i tiden, at det er så nemt at fyre en vred kommentar af - specielt på de sociale medier - som man ikke ville sige direkte til den person, man var vred på. Man gemmer sig bag ved skærmen, og gør ikke som Jesus siger: Gå i stedet straks hen og bliv forsonet med ham.

Med vreden følger også ofte en trang til at dømme andre. De er urimelige, uretfærdige, dumme, patetiske, tåbelige osv. Men man skal huske, at en sag altid har to sider - og hvis man ikke taler sammen, bliver det en ensidig dom - og hvem har i sidste ende ret til at dømme andre?

Og hvad kan man så gøre for at opnå forsoning?

Man kan fx invitere til dialog og kaffe, som den tidligere politiker Özlem Cecik har haft stort held til at gøre med de mennesker, der er uenige med hende. Hun har skabt foreningen "Brobyggerne", hvor en af visionerne er (citater): *"at den enkelte borger tager personligt ansvar for samtalen. Målet er ikke, at alle skal blive enige, men at vi skal udvikle og skærpe evnen til at rumme vores uenighed og forskellighed."* (citater slut) Hun viser med sit brobyggeri, at mens nogen graver grøfter og skaber vrede, søger andre forsoning og bygger bro over vreden.

Men hvad så, hvis det ikke virker, hvis den anden part ikke vil gå med på dialogens vej?

Så har man måske (!) som udgangspunkt gjort, hvad man kunne – hvis man altså med god samvittighed kan sige, at man selv har opført sig ordentligt og gjort sig umage og forsøgt at række hånden frem til forsoning.

I sidste ende skal der to parter til at blive forsonet. Man kan selv række ud og vise vejen mod forsoning, men er der ikke gensidig vilje til forsoning, så kan man ikke tvinge nogen til det. Risikoen er desværre, at vreden så bliver indestængt og ender i nag og bitterhed. At samtalen stopper, er altid ulykkeligt, og fører ikke noget godt med sig.

Kan man så gøre mere, når alt er forsøgt – uden held - på vejen til forsoning?

JA!

Man skal altid huske selv at opføre sig næstekærligt og tilgivende overfor andre. For med forsoningen følger også, at vi er nødt til at tilgive for at komme videre. Men kan vi tilgive alt, når vi har været uvenner? Det er ofte et dilemma. Men at tilgive er ikke det samme som at glemme. Hver gang vi tilgiver eller bliver tilgivet, er det et lille mirakel. Det er nemlig det utilgivelige, der skal tilgives. Det er ikke de små skænderier, hvor man kan sige "pyt". Men hvis vi kan tilgive mennesker, som har gjort os vrede - og det ønsker Jesus, at vi gør - så er der tale om et lige så stort mirakel, som når Jesus tilgiver os.

Jesus giver os en huskeregel om, hvordan vi skal leve: "Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem." Det kaldes *den gyldne regel*, der sammen med *næstekærlighedsbuddet* er Jesus' anvisning om, hvordan vi skal leve vores liv, uden at det derfor er en forventning om, at vi skal være perfekte. Vi laver alle fejl og er uperfekte – også selvom vi ikke lige tror det om os selv. Derfor skal vi gøre os mere umage – også når vi mener, vi har gjort nok.

Kan vi leve op til det hele tiden? Nej, det kan vi ikke, men vi skal hele tiden spørge os selv, hvordan vi kan handle på en måde, som vi også selv gerne ville behandles. Hvis vi bestræber os på at være ydmyge og omsorgsfulde og handler ud af næstekærlighed, så kan vi i sidste ende stole på, at Kristi nåde både omfatter os selv og vores medmennesker.

Det kristne liv er ikke noget, vi bare taler om, når vi er i kirke. Det er handling: Du skal elske din næste – og du skal forsones dig med dine uvenner.

Amen.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd.

Du som var, er og bliver, en sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen.

DDS 725 Det dufter lysegrønt af græs

DDS 522 Nåden er din dagligdag

DDS 89 Vi sidder i mørket

DDS 68 Se, hvilket menneske

DDS 471 O glædelig dag

DDS 816 Kirken den er et salmebrus